

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/145 van 12 december 2023

over

tekst	Ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot aanpassing van de sectorale landbouwregelgeving naar aanleiding van de oprichting van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij
roepnaam	(Verzamelbesluit landbouwregelgeving)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 23 november 2023
trefwoorden	Sectorale landbouwregelgeving; agentschap landbouw en visserij; bewaartermijn

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw van 24 november 2023, ontvangen door de VTC op 24 november 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 12 december 2023 en de beslissing om het dossier af te werken in een schriftelijke procedure;

Brengt op 12 december 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Landbouw (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van besluit *tot aanpassing van de sectorale landbouwregelgeving naar aanleiding van de oprichting van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Vandaag is het Departement Landbouw en Visserij aangeduid als bevoegde entiteit in de sectorale landbouwregelgeving. Naar aanleiding van de omvorming van het Departement Landbouw en Visserij naar het Agentschap Landbouw en Zeevisserij wordt de regelgeving aangepast.
4. Daarnaast wordt ook de bevoegdheidsomschrijving van de bevoegde minister aangepast aan de wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering.
5. De volgende bepaling van het Ontwerp heeft betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Art. 54.

In hetzelfde besluit¹, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 en 7 september 2018, wordt een hoofdstuk 9/1, dat bestaat uit artikel 25/1, ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 9/1. Verwerking van persoonsgegevens

Art. 25/1. De bevoegde entiteit is verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

De persoonsgegevens van de volgende categorieën betrokkenen kunnen worden verwerkt:

1° de begunstigden;

2° de personen die instaan voor de zorgboerderijactiviteiten;

3° de zorgvragers;

4° de voorzieningen en hun betrokken personeelsleden;

5° andere voorzieningen, instellingen, overheidsinstanties of scholen die de zorgvrager opvolgen of begeleiden en hun betrokken personeelsleden.

In het kader van de uitvoering van dit besluit kunnen de volgende categorieën van persoonsgegevens verwerkt worden:

1° de identificatiegegevens;

2° de financiële gegevens;

3° de persoonlijke kenmerken.

De verwerking van de gegevens, vermeld in het derde lid, is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang als vermeld in artikel 6, lid 1, e), van de voormelde verordening.

Het doel voor de gegevensverwerking is het verlenen van subsidies en alle activiteiten die daarmee verband houden.”.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

6. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: de begunstigden; de personen die instaan voor de zorgboerderijactiviteiten; de zorgvragers; de personeelsleden van voorzieningen; personeelsleden van andere voorzieningen, instellingen, overheidsinstanties of scholen die de zorgvrager opvolgen of begeleiden;

¹ het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013 tot toekenning van subsidies aan land- of tuinbouwers voor de diversificatie naar zorgboerderijactiviteiten

en dat het minstens de volgende gegevens betreft : de identificatiegegevens; de financiële gegevens; de persoonlijke kenmerken.

7. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

8. De wettelijke basis van het Ontwerp is

- het decreet van 19 mei 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij, artikel 6, dat luidt als volgt :

Artikel 6.

De Vlaamse Regering bepaalt :

1° de inhoud van het bijzonder reglement betreffende het beheer van het Vlaams Landbouwfonds;

2° de persoon of instantie die belast is met het beheer van het Vlaams Landbouwfonds en de bevoegdheden van die persoon of instantie;

3° de bevoegdheden van de rekenplichtige die de bedragen, vermeld in artikel 5, ontvangt.

- het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid, artikel 4, artikel 9, eerste en tweede lid, artikel 10, 11, 28, 29, 30, 39, die luiden als volgt :

Artikel 4.

De Vlaamse Regering kan, binnen de bevoegdheden, vermeld in artikel 6, § 1, V, en artikel 6, § 1, VI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, ten aanzien van de activiteiten, vermeld in artikel 3, § 1, en van de producten die het resultaat zijn van die activiteiten :

1° alle maatregelen nemen voor de uitvoering van de Europese en andere internationale akten die het Europese en internationale landbouw- en visserijbeleid vorm geven, en die:

a) de garantie en de verdeling regelen van het inkomen van de actoren die actief zijn in de landbouwsector;

b) het beheer van de vissersvloot en de visbestanden regelen, en die de voorwaarden daarvoor bepalen;

c) de productie van aquacultuurproducten, zowel op land als op zee, regelen, en die de voorwaarden daarvoor bepalen;

d) de werking van de markt van landbouw-, visserij- en aquacultuurproducten ondersteunen of stabiliseren;

e) de ontwikkeling van het Europese platteland stimuleren en leefbare plattelandsgemeenschappen ondersteunen, en die de voorwaarden daarvoor bepalen;

f) een dynamische visserijsector bevorderen en leefbare visserijgemeenschappen waarborgen;

g) het kader vormen waarin de landbouw-, aquacultuur- en visserijsector ondersteund kan worden door de toekenning van staatssteun;

h) toelaten reclame te voeren en de afzet te bevorderen voor landbouw-, visserij- en aquacultuurproducten binnen de Europese markt;

i) de kwaliteit en de diversiteit van de Europese landbouw-, visserij- en aquacultuurproducten garanderen;

j) het financierings- en toezichtskader daarbij vormen;

2° de voorwaarden bepalen voor :

a) alle handelingen die verricht zijn in het kader van de activiteiten, vermeld in artikel 3, § 1, en die handelingen of de steller van die handelingen onderwerpen aan een voorafgaande keuring, erkenning of machtiging, en de voorwaarden tot verlening, wijziging, behoud, verlenging, inperking, uitbreiding, schorsing, opheffing en intrekking van de erkenning of machtiging bepalen;

b) de samenstelling, kwaliteit, eigenschappen, echtheid en zuiverheid van ras, indeling, hoeveelheid, maat, gewicht, vorm, toestand, oorsprong, herkomst, en de analyse van de producten die het resultaat zijn van de activiteiten, vermeld in artikel 3, § 1, voor zover die opgelegd worden ter verbetering van de kwaliteit of van de foktechnische eigenschappen;

c) etiketteringsvoorschriften;

d) de toekenning van steun voor de beoefening van landbouw-, zeevisserij-, en aquacultuuractiviteiten in een

maatschappelijk verantwoord kader dat rekening houdt met de maatschappelijke verwachtingen op het vlak van natuur- en milieubehoud, diergezondheid en -welzijn, voedselvoorziening, -veiligheid en -kwaliteit, en consumentenbelangen;

3° alle maatregelen nemen voor de invoering en uitvoering van kwaliteitssystemen, voor de toekenning van kwaliteitslabels en oorsprongsbenamingen van regionale of lokale aard;

4° alle maatregelen nemen voor de kwaliteitsbewaking ten aanzien van de activiteiten, vermeld in artikel 3, § 1;

5° de vergoedingen, rechten, heffingen, afhoudingen en toeslagen vaststellen die worden gevorderd voor de uitvoering van de maatregelen, vermeld in dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid of het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid en het bedrag ervan bepalen. Het besluit betreffende die verplichte bijdragen wordt van rechtswege opgeheven met terugwerkende kracht tot op de datum van de inwerkingtreding ervan als het niet binnen een jaar na de bekendmaking ervan wordt bekrachtigd bij decreet. Die termijn van een jaar wordt opgeschort tijdens het parlementaire reces en bij de ontbinding van het parlement;

5°/1 de retributies vaststellen die worden gevorderd voor de uitvoering van de maatregelen, vermeld in dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid of het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en het bedrag van de voormelde retributies bepalen;

6° het beleid inzake landbouw, zeevisserij of aquacultuur diversifiëren ten aanzien van een nader te bepalen sector, deelsector, doelgroep of regio;

7° risicobeheer ondersteunen;

8° alle maatregelen nemen voor de organisatie van de indeling en de weging van de geslachte runderen, varkens en schapen.

Artikel 9.

De Vlaamse Regering kan de volgende maatregelen nemen :

1° steunmaatregelen voor de activiteiten, vermeld in artikel 3, § 1;

2° maatregelen ter ondersteuning van het wetenschappelijk en praktijkgericht onderzoek dat verricht wordt;

3° voor de activiteiten, vermeld in artikel 3, § 1, maatregelen voor de voorlichting van de consument;

4° voor de activiteiten, vermeld in artikel 3, § 1, maatregelen ter bevordering van het ondernemerschap en de innovatie;

5° flankerende maatregelen om de leefbaarheid te verbeteren van bestaande bedrijven die worden geconfronteerd met veranderende omgevingsfactoren.

De Vlaamse Regering kan de aard, de inhoud, de toepassing, de aanvraagprocedure, de voorwaarden en de controle op de naleving van de voorwaarden voor de maatregelen, vermeld in het eerste lid, bepalen.

Artikel 10.

§ 1. De Vlaamse Regering kan de volgende steunmaatregelen nemen :

1° het bevorderen van de toepassing van landbouwactiviteiten en primaire verwerking die een positieve bijdrage leveren aan de milieubescherming, de naleving van de hygiënische normen, de diergezondheid, het dierenwelzijn, de kwaliteitsverbetering, het landschapsbehoud en de landschapsverbetering;

2° het bevorderen van de deelname aan kwaliteitsborgings- en certificeringssystemen voor duurzame landbouw en van de afzet van de door die systemen voortgebrachte kwaliteitsvolle producten;

3° het bevorderen van de genetische diversiteit van dieren en landbouwgewassen;

4° het behoud van de biodiversiteit;

5° het bevorderen van de diversificatie van de landbouwactiviteiten en landbouwproducten;

6° het heroriënteren en bevorderen van de landbouwactiviteiten en primaire verwerking in de richting van landbouw met verbrede doelstelling, waaronder een landbouw begrepen wordt die niet-landbouwactiviteiten opneemt in zijn takenpakket.

De steunmaatregelen, vermeld in het eerste lid, 1° en 3°, kunnen alleen verleend worden als de landbouwproductiemethode effectief een positief resultaat oplevert ten opzichte van de minimumnormen op het gebied van leefmilieu, natuur, landschap, hygiëne en dierenwelzijn. Tijdelijke steun kan wel verleend worden voor aanpassingen aan nieuwe normen die zijn gebaseerd op communautaire regelgeving inzake het milieu, de gezondheid van mens, dier of plant en het dierenwelzijn.

§ 2. Een vereniging kan erkend worden als centrum ter bevordering van duurzame landbouwproductiemethoden voor de uitvoering van een steunmaatregel als vermeld in paragraaf 1, als ze aan de volgende voorwaarden voldoet: 1° ze is opgericht in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk met als statutair doel de bevordering van duurzame landbouwproductiemethoden als vermeld in paragraaf 1;

- 2° ze stelt op eenvoudig verzoek alle gegevens ter beschikking die nodig zijn voor de controle en de uitvoering van de steunmaatregel in kwestie;
- 3° ze is voor de steunmaatregel in kwestie in Vlaanderen aantoonbaar representatief en ze heeft voldoende expertise;
- 4° ze biedt alle waarborgen voor een adequate organisatie en planning van de steunmaatregel;
- 5° ze aanvaardt de administratieve en financiële controle van de Vlaamse overheid en de Europese Unie.

De Vlaamse Regering kan nadere regels voor de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, en aanvullende voorwaarden en regels voor de erkenning en de gevolgen van de erkenning bepalen.

De erkenning kan worden geschorst of opgeheven als niet aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, wordt voldaan. De Vlaamse Regering kan de regels voor de schorsing en de opheffing nader bepalen en kan ook nog andere gevallen bepalen die leiden tot schorsing of opheffing van de erkenning als centrum.

§ 3. De Vlaamse Regering kan de aard, de inhoud, de toepassing, de aanvraagprocedure, de voorwaarden en de controle op de naleving van de voorwaarden voor de steunmaatregelen, vermeld in paragraaf 1, bepalen.

Artikel 11.

Binnen de grenzen van de jaarlijks toegestane begrotingskredieten kunnen subsidies worden toegekend voor de uitvoering van de steunmaatregelen, vermeld in artikel 10, § 1, als aan de voorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, is voldaan.

Met betrekking tot de subsidies, vermeld in het eerste lid, kan de Vlaamse Regering bepalen :

- 1° wie in aanmerking komt voor subsidiëring;
- 2° aan welke regels de centra moeten voldoen;
- 3° wat de aard is van de steunmaatregelen ter bevordering van duurzame landbouw.

Artikel 28.

De Vlaamse Regering kan met het oog op het vrijwaren van de concurrentiekracht van de land- en tuinbouwbedrijven, inzonderheid door de productiemethoden te verbeteren en door de kwaliteit van de land- en tuinbouwproducten te verbeteren, de voorwaarden bepalen met betrekking tot :

- 1° de rechtsvorm, de taken en de werking van verenigingen die bijdragen tot de kennisverspreiding in deelsectoren van de landbouw en de tuinbouw, onder meer door de resultaten van wetenschappelijk onderzoek uit te testen door de bevindingen van proefondervindelijk werk te demonstreren en mee te delen;
- 2° de erkenning en de subsidiëring van de verenigingen, vermeld in punt 1°.

Artikel 29.

§ 1. De Vlaamse Regering kan voor de activiteiten, vermeld in artikel 3, § 1, en voor de producten die het resultaat zijn van die activiteiten, de voorwaarden bepalen waaronder :

- 1° representatieve professionele organisaties, producentenorganisaties, unies van producentenorganisaties, producentengroeperingen, brancheorganisaties, interprofessionele organisaties en organisaties van marktdeelnemers erkend worden, waarin uitsluitend of niet-uitsluitend producenten, kopers, verwerkers of verdelers van bepaalde producten of grondstoffen vertegenwoordigd zijn;
- 2° de overeenkomsten goedgekeurd worden die de representatieve professionele organisaties, producentenorganisaties, unies van producentenorganisaties, producentengroeperingen, brancheorganisaties, interprofessionele organisaties en organisaties van marktdeelnemers vaststellen;
- 3° aan de aangesloten leden of andere vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven in kwestie opgelegd wordt om een bedrag te betalen aan representatieve professionele organisaties, producentenorganisaties, unies van producentenorganisaties, producentengroeperingen, brancheorganisaties, interprofessionele organisaties en organisaties van marktdeelnemers voor de administratieve of andere kosten die gemaakt zijn voor de uitvoering van de opdracht van de organisaties of voor de financiering van een deelname in het kapitaal van ondernemingen van de sector in kwestie. Voor de suikersector kunnen die kosten betaald worden in de vorm van afhoudingen, verricht door de suikerfabrikanten op de betalingen van de bieten;
- 4° de partijen in onderling overleg een minnelijke oplossing kunnen zoeken bij een geschil tussen diverse schakels in de keten en welke bijstand hen hierbij kan verleend worden.

§ 2. De erkende representatieve professionele organisaties, producentenorganisaties, unies van producentenorganisaties, producentengroeperingen, brancheorganisaties, interprofessionele organisaties en organisaties van marktdeelnemers, vermeld in paragraaf 1, onderwerpen zich aan het toezicht op hun boekhouding, structuren, activiteiten en doelstellingen, alsook aan het toezicht op de toepassing van de goedgekeurde overeenkomsten van het bedrijfsleven en gemeenschappelijke regels.

De Vlaamse Regering bepaalt wie het toezicht, vermeld in het eerste lid, uitoefent.

§ 3. De overeenkomsten, vermeld in paragraaf 1, 2°, kunnen algemeen verbindend verklaard worden onder de voorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 30.

De Vlaamse Regering kan in het kader van de gemeenschappelijke marktordeningen ten aanzien van de actoren die actief zijn in de sectoren, vermeld in artikel 3, § 1, de voorwaarden bepalen :

1° waaronder de erkenningen van verenigingen of groeperingen van die actoren worden verkregen, gewijzigd, behouden, verlengd, ingeperkt, uitgebreid, geschorst of ingetrokken;

2° waaronder samenwerkingsvormen aangegaan worden en interprofessionele akkoorden gesloten worden;

3° waaraan de actoren moeten voldoen in het kader van hun lidmaatschap bij bepaalde samenwerkingsvormen, verenigingen of groeperingen;

4° voor de uitoefening van de opdracht van de verenigingen, groeperingen of samenwerkingsverbanden, ook in het kader van interventie, en voor het lidmaatschap bij die verenigingen, groeperingen of samenwerkingsverbanden;

5° voor de acties of uitgaven die ze doen, of die de verenigingen, groeperingen of samenwerkingsverbanden doen;

6° voor de toekenning van subsidies, premies of andere steunmaatregelen, eventueel in de vorm van voorschotten.

Artikel 39.

De Vlaamse Regering kan de dierlijke productie aanmoedigen door steun te verlenen aan verenigingen en organisaties voor de uitvoering van projecten die passen in het beleid voor een duurzame dierlijke productie.

9. Het decreet bevat niet expliciet de verwerking van persoonsgegevens.
10. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
11. Het Ontwerp vermeldt expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden, met name “taak van algemeen belang”.
12. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat niet. Wat de verwijzing naar artikel 6.1, punt e) AVG betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt.
13. De VTC gaat ervan uit dat met de taak van algemeen belang dossierbeheer bedoeld wordt en vraagt om de nota op dat punt aan te vullen.
14. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM², artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke

² Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

bepaling moeten de essentiële elementen³ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁴

15. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁵, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
16. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
17. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
18. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen⁶. wat nu nog niet het geval is. De machtiging aan de Vlaamse Regering moet voldoende nauwkeurig omschreven zijn en betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de maatregelen waarvan de essentiële elementen

³ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁴ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; GWH 23 november 2023, B.8.8; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2023, 93-116, 155-162; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁵ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

⁶ Advies Algemene Vergadering Afdeling Wetgeving Raad van State, 68.936/AV van 7 april 2021, opmerking 101 (Parl.St. Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119); In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel ‘essentiële elementen’ uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens”, in dezelfde zin GWH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2.

voorafgaandelijk door de decreetgever zijn vastgesteld. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever⁷.

3. Doelbinding

19. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
20. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld: het verlenen van subsidies en alle activiteiten die daarmee verband houden.
21. “Alle activiteiten die daarmee verband houden” is vaag geformuleerd en dient verduidelijkt of verwijderd te worden. Voor het overige heeft de VTC geen opmerkingen.

4. Verantwoordelijkheid

22. Artikel 4, 7), AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
23. Het Ontwerp duidt de bevoegde entiteit, met name het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, aan als verwerkingsverantwoordelijke.
24. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35, AVG)⁸ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
25. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB aangewezen zal zijn gelet op **de lijst van de VTC⁹** met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35,4 van de AVG.
26. De VTC verwijst in dit kader naar het punt :

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent

⁷ bv. GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GwH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2., GwH nr. 26/2023, 16 februari 2023, overw. B.74.1.

⁸ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁹ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];

27. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht¹⁰.

5. Minimale gegevensverwerking

28. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

29. De **categorieën van betrokkenen** zijn:

- de begunstigden;
- de personen die instaan voor de zorgboerderijactiviteiten;
- de zorgvragers;
- de voorzieningen en hun betrokken personeelsleden;
- andere voorzieningen, instellingen, overheidsinstanties of scholen die de zorgvrager opvolgen of begeleiden en hun betrokken personeelsleden.

en de **categorieën van persoonsgegevens** zijn:

- de identificatiegegevens;
- de financiële gegevens;
- de persoonlijke kenmerken.

30. De VTC stelt vast dat wat de voorliggende regeling betreft, de **categorieën van persoonsgegevens** niet voldoende zijn aangeduid, met name de persoonlijke kenmerken: het is onduidelijk wat daarmee bedoeld wordt en de nota verklaart het niet.

31. Wat de **personen die toegang krijgen tot de gegevens** betreft: personeel van het Agentschap Landbouw en Visserij.

32. De VTC wijst op de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de **subsidiedatabank** van het Departement Financiën en Begroting. Een adviesvraag over deze databank werd al aan de VTC voorgelegd (VTC/A/W/2021/43).

33. Krachtens artikel 5.1, e), AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

34. Wat de **bewaartermijn** betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijke mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.

35. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, dienen in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens voorzien te worden, of toch minstens criteria opgenomen te worden die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen zodat nagegaan kan worden of voldaan is aan de vereisten van de AVG.

¹⁰ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichhoudende autoriteit."

6. Juistheid

36. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
37. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

38. Artikel 12 ,AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
39. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 37, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

40. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
41. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens mogelijk delicate gegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
42. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
43. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹¹ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹² die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹³ en een logging van de toegangen

¹¹ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹² Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹³ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschiede instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁴.

44. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁵.

III. BESLUIT

45. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de nota aanvullen voor wat betreft de rechtvaardigingsgrond (luik 2);
- “alle doeleinden die daarmee verband houden” verduidelijken of verwijderen (luik 3);
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
- de categorieën van persoonsgegevens verduidelijken (luik 5);
- de bewaartermijn(en) opnemen in het Ontwerp, of minstens criteria opnemen die toelaten om de termijn(en) te bepalen en deze in de nota verantwoorden (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-12-18 13:47:19 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

¹⁴ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁵ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>